

Yvette Barbaza torna a la Costa Brava després d'una llarga absència.

Yvette Barbaza o la visita de la vella dama

Ja es gros que la persona que hagi estudiat més a fons la Costa Brava sigui una francesa, però encara ho és més que la seva obra, publicada fa dinou anys a París, no es pugui llegir ni en català ni en castellà. Parlem, naturalment, de la doctora *Yvette Barbaza*, catedràtica d'Història i Geografia de la Universitat de París, i de la seva monumental tesi *Le paysage humain de la Costa Brava*: 822 pàgines de gran format, centenars de gràfics, plànols i mapes, setanta taules estadístiques fora del text. L'edició, de 1966, és del parisenc Armand Colin.

Ens hauríem estalviat moltes paraules vanes i moltes discussions inútils si tots haguéssim llegit a temps aquest llibre exhaustiu que contempla el litoral en tota la seva complexitat.

Però ja se sap que aquells eren els dies de l'enlluernament i dels triomfalismes, de l'especulació i de les vaques grasses. Ningú no va tenir interès a traduir el llibre i a posar-lo a l'abast de tothom, perquè la seva sola lectura hauria posat en entredit els disbarats que s'anaven consumant impunement, un darrera l'altre, a tot el llarg de la costa. Disbarats paisatgístics, urbanístics, i també sociològics i sòcio-econòmics. La tercera part de l'obra, titulada *El paisatge humà i els gèneres de vida pertorbats per la irrupció del turisme*, hauria hagut de ser de text i de capçalera per a tots els que tenien algun interès o alguna responsabilitat en relació amb la Costa Brava.

No va ser així, i els resultats són a la vista. Ara, després d'una llarga absèn-

cia, Yvette Barbaza ha tornat a la Costa Brava que va estudiar, descriure i estimar intensament durant deu anys. Ha vingut a celebrar algunes recuperacions, com la de la platja de Sant Feliu de Guíxols, i a plorar sobre els gratacels de Palamós, sobre el port esportiu de Llafranc, sobre la calamitat urbanística de Lloret de Mar i sobre tantes altres aberracions que el seu llibre ja intuïa com en una premonició que ningú no va escoltar.

La il·lustre geògrafa ha manifestat públicament la seva bona disposició per actualitzar el seu estudi. Qui sap si encara es refia de retrobar aquella "vella i magnífica costa de Girona, animada per una vida pròpia, profunda i multiforme", que ella va veure extingir-se sota l'acció impersonal de

l'impacte turístic. Qui sap si encara podria ajudar-nos a retonar-li "els seus trets originals, elaborats lentament al llarg dels segles per l'acció conjunta dels homes i del mar". Sigui com sigui, el repte és aquí: si Yvette Barbaza troba els ajuts suficients per part del món universitari, es compromet a enllestir la seva feina en el termini d'un any. Llavors la Diputació podria editar l'obra en català i potser s'arribaria a esborrar un greuge històric i un pecat d'ingratitude de vint anys de durada. Si això no es produís, seria l'hora d'encarregar a un èmul de Dürrenmatt que preparés, amb aquests materials, una nova versió de *La visita de la vella dama*.